

Т.С.Пущина, старший преподаватель
О.В.Евдокимова, преподаватель
(Белорусский государственный экономический университет)

Активизация познавательной деятельности студентов-первокурсников с помощью просмотра художественных фильмов на иностранном языке

Положительные моменты использования художественных фильмов для обучения иностранным языкам студентов II, III, IV курсов заключаются в следующем:

- 1) студенты имеют возможность послушать носителей языка;
- 2) обучаемые получают богатую лексическую и визуальную информацию страноведческого характера;
- 3) студенты получают существенный объем информации для последующего обсуждения в форме диалога, пересказа содержания, дискуссии по проблемным вопросам.

Художественные фильмы можно конструктивно использовать для обучения английскому языку студентов-первокурсников, хотя необходимо учесть определенные трудности:

- а) просмотр фильма занимает много времени;
- б) диалоги произносятся в быстром темпе;
- в) главные герои часто говорят на диалекте, используют слэнг.

Все перечисленное выше затрудняет восприятие на слух, поэтому необходима серьезная предварительная подготовка, которая включает: лексические упражнения; диалоги и их инсценирование; устное обсуждение жизненных проблем, которые будут затронуты в фильме; устное обсуждение информации о культуре стран изучаемого языка, на которую следует обратить особое внимание во время просмотра.

Работу над фильмом можно завершить письменной передачей содержания или дискуссией по проблемным вопросам, поднятым в фильме.

Высокохудожественные фильмы, наполненные хорошим визуальным содержанием (фарс, комедия, бытовой фильм, детектив, фантастика), могут быть богатым материалом и сильным мотивантом в языковой работе для студентов с ограниченным пониманием английского языка.

А.П.Янукевіч, дацэнт
(Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт)

Выкарыстанне дадатковых тэкстаў у выкладанні замежных моў на факультэце міжнародных эканамічных адносін

Прафесійная накіраванасць выкладання замежных моў выражаецца ў сістэматычным вывучэнні асноўных відаў эканамічнай дзейнасці па падручніках, выдадзеных у адпаведных краінах.

Неабходнасць выкарыстання дадатковых тэкстаў дыктуецца тым, што ў адрозненне ад тэарэтычных ідэй падручніка дадатковыя тэксты (з спецыялізаваных перыядычных выданняў і іншых крыніц) маюць больш практычную накіраванасць, яны дэталізуюць вывучаныя факты, з'явы ў канкрэтным іх выяўленні. Мы разумеем дадатковыя тэксты не як менш значныя, пабочныя, а як дапаможныя, ілюстрацыйныя, якія выкарыстоўваюцца на заключным этапе вывучэння тэмы. Тым больш, што студэнты павінны ўмець працаваць з тэкстамі розных жанраў і не толькі эканамічнымі. У той жа час гэта адзін з сродкаў актывізацыі пазнавальнай дзейнасці студэнтаў.

Для паспяховай работы над тэкстамі выкладчык павінен пазнаёміць студэнтаў і навучыць іх кагчытацца рознымі відамі чытання. У нашым выпадку чытанне павінна быць вывучаючым, але без папярэдняга прагляду тэксту і азнаямлення з яго лагічнай структурай чытанне будзе "сляпым", без папярэдняй дагадкі, прадбачання.

Чытанне будзе больш лёгка і хутка, калі чытач знаёмы з некаторымі аспектамі лінгвістыкі тэксту: лагічнай структурай абзацаў, міжфразавымі сувязямі, прысутнасцю або адсутнасцю высноў аўтара.

Інфармацыя ў тэкстах рэзнапланавая. Для эканамістаў асаблівае значэнне маюць наступныя яе аспекты: факталагічны, доказы, тэрміналагічны і ацэнны.

Формы праверкі разумення гэтых аспектаў інфармацыі могуць быць рознымі. Акрамя традыцыйных (пераклад, пытанні да тэксту і інш.) можна прапанаваць, на наш погляд, больш хуткія і эфектыўныя.

1. Факталагічная інфармацыя:

- а) запоўніць табліцу, прапанаваную выкладчыкам;
- б) скласці схему;
- в) пабудаваць графік;
- г) даць апісанне і тлумачэнне фактаў, выражаных з дапамогай графіка, схемы.

2. Доказная інфармацыя:

- а) адказаць на праблемныя пытанні;
- б) растлумачыць некаторыя сказы (напрыклад, *"Найлепшая арганізацыя працы — гэта калі маеш вольны час"*);
- в) перафармуляваць доказ, выснову аўтара або загалавак тэксту.

3. Тэрміналагічны аспект:

- а) знайсці патрэбны тэрмін, тлумачэнне якога даецца вусна ці пісьмова;
- б) паставіць прапушчаны тэрмін у сказе-сцвярджэнні асобнага палажэння тэксту;
- в) дапісаць прапушчаныя тэрміны ў скарачаным варыянце перафармуляванага тэксту.

4. Ацэнка фактаў і высноў аўтара:

- а) у аўдыторыі групы па некалькі чалавек рыхтуюць, а потым

выкаляваюць агульную думку; заданне можа быць адзінае або рознае, але яго трэба сфармуляваць перад чытаннем тэксту;

б) інсцэніраваць прапанаваную сітуацыю як далейшае развіццё падзей, выкладзеных у тэксце.

Вельмі эфектыўнай формай праверкі з'яўляецца складанне рэзюме тэкстаў. Гэта дае магчымасць рознабакова ацаніць здольнасці студэнтаў, у тым ліку і валоданне мовай. Замежная практыка выстаўляе тут жорсткія патрабаванні: скарачэнне тэксту да 1/2, 1/3 яго аб'ёму, абмежаванне колькасці слоў і г.д. Неабходнасць гэтай формы работы дыктуецца патрабаваннямі прафесійнай дзейнасці ў складанні справаздач, абагульненні звестак з розных крыніц.

Выкарыстанне дапаможных тэкстаў неабходна яшчэ і таму, што праграма не прадугледжвае вывучэння аспекту "Прэса", без чаго цяжка ўявіць сабе сучаснага высокакаснага эканаміста.

С.И.Яковлева, старший преподаватель
(Белорусский государственный экономический университет)

Повышение эффективности познавательной деятельности студентов-иностранцев при обучении языку специальности

При подготовке экономистов в курсе "Русский язык для иностранных студентов" особо важное место занимает обучение языку специальности.

Исследования показали, что обучение студентов гуманитарного, естественного и научно-технического профилей различается. И не только иным лексическим уровнем, но и спецификой формирования как речевой, так и языковой компетенции учащихся, системой языкового материала, набором синтаксических конструкций. Специфика обучения языку специальности обуславливает сложность отбора лингво-дидактического материала для обучения и актуальность задачи создания пособий по развитию речевых навыков.

Формирование речевых навыков и умений осуществляется на текстовом материале. Наш вуз экономический, количество специальных дисциплин велико. Мы используем предмет "Экономическая теория" как базу для обучения подязыку экономики, так как эта дисциплина изучается на всех факультетах, является методологической основой других экономических дисциплин, а характеристики ее языка универсальны и свойственны языкам других смежных экономических дисциплин.

На базе материалов экономической теории создано пособие "Изучаем экономическую теорию" (С.И.Яковлева, В.И.Тихонюк). Это пособие по обучению подязыку экономики реализует формирование высших речевых умений. В области рецензивных видов речевой деятельности должно быть сформировано умение воспри-